

Projekt nr: P_31/2025				
Jednostka projektowa:		Inwestor:		
	HEKO Sp. z o.o. ul. Jugosłowska 41 60-301 Poznań		Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. Wardyn Górny 35 78-320 Połczyn Zdrój	
Lokalizacja: dz.nr 117/3; obręb 0061 Wardyn Górny, jednostka ewidencyjna 321603_5 gm. Połczyn Zdrój, powiat: świdwiński; woj. zachodniopomorskie				
INFORMACJA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA Budowa boksów z zadaszeniem (i-23) na istniejącym placu magazynowym na terenie Zakładu Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym				
Kategoria obiektu budowlanego: XXII				
BRANŻA	FUNKCJA	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIENI	PODPIS
	Projektował:	mgr inż. arch. Irena Kuznowicz-Bil	485/87/PW Uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń	

1. Dane ogólne

1.1. Cel i zakres opracowania

Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia została opracowana zgodnie Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. Ust. nr 120 poz. 1126),

Zgodnie z art. 21a pkt.1 na kierowniku budowy spoczywa obowiązek sporządzenia planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia „BIOZ”, uwzględniającego specyfikę obiektu budowlanego i warunki prowadzenia robót budowlanych, w tym planowane jednoczesne prowadzenie robót budowlanych.

Zakresem robót budowlanych, dla których istnieje konieczność opracowania informacji i planu „BIOZ” umieszczono w Prawie Budowlanym art. 21 a ust. 1a pkt. 1-10 Ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994r – tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 1186 z późn. zm..

1.2. Materiały wykorzystane w opracowaniu

- Projekt techniczny - Budowa boksów z zadaszeniem (i-23) na istniejącym placu magazynowym na terenie Zakładu Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo Budowlane (tekst jednolity – Dz. U. 2025 poz. 4185 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. 2003 Nr 120, poz. 1126)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 04.11.2021 r w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity – Dz. U. 20021 Nr 169, poz.2088)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. 2003 Nr 47, poz. 401)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 06.02.2023 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. 2023 poz. 291)

1.3. Lokalizacja inwestycji

miejsowość: Wardyń Górny, gmina: Połczyn Zdrój, powiat: świdwiński, województwo: zachodniopomorskie
działka nr ewid.: 117/2, obręb: 0061 Wardyń Górny
jednostka ewidencyjna: 321603_5 Połczyn Zdrój

2. Zakres i kolejność realizacji robót budowlanych

Projektowana inwestycja polega na budowie boksów z zadaszeniem (i-23) na istniejącym placu magazynowym na terenie Zakładu Gospodarki Odpadami w Wardyniu Górnym

Zakres prowadzonych robót.

- roboty przygotowawcze
- roboty ziemne,
- roboty fundamentowe,
- roboty murowe
- montaż elementów stalowych
- montaż zadaszenia łukowego
- roboty drogowe,
- roboty instalacyjne,
- roboty wykończeniowe.

Wyżej wymienione zakresy muszą być realizowane zgodnie z założoną technologią w projekcie budowlanym.

Kolejność realizacji robót budowlanych:

- zabezpieczenie placu budowy i wykonanie ogrodzenia terenu budowy;
- przygotowanie miejsca na placu na materiały budowlane,
- demontaż i rozbiórka istniejących ogrodzenia

- wykopy ziemne
- roboty szalunkowe
- wykonanie fundamentów projektowanych pod oporniki drogowe
- wykonanie nawierzchni nawierzchni utwardzonej
- uporządkowanie terenu

Kolejność realizacji poszczególnych elementów uzbrojenia podziemnego jest dowolna, należy jednak zadbać o to, aby wykonać odpowiednie zabezpieczenia w miejscu kolizji.

3. Wykaz istniejących obiektów budowlanych

Na opracowywanym terenie znajdują się elementy instalacji podziemnych kanalizacji deszczowej, wodociągowej oraz hydrantowej kolidujące w niewielkiej części z projektowaną inwestycją – rysunek PB-PZT-1.0.

Na terenie inwestycji nie występują elementy wymagające rozbiórki poza istniejącym placem przed wiatą.

Prace będą prowadzone na terenie czynnego zakładu.

4. Elementy zagospodarowania terenu lub działki, stwarzające zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

Istniejące zagospodarowanie terenu nie stwarza zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi uczestniczących w procesie budowlanym. Elementy uzbrojenia terenu nie kolidują z inwestycją, na czas prowadzenia prac zostaną zabezpieczone przed ewentualnym uszkodzeniem.

5. Zagrożenia występujące podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia

Przed przystąpieniem do prac należy się upewnić, czy nie należą one do szczególnie niebezpiecznych. Prace zaliczone do szczególnie niebezpiecznych należy wyszczególnić w Wykazie prac szczególnie niebezpiecznych.

5.1. Prace w czynnych zakładach

Należy wydzielić miejsce prowadzenia robót za pomocą stosownych znaków, tablic i ogrodzeń.

Prowadzenie robót budowlanych, rozbiórkowych, remontowych lub montażowych bez wstrzymania ruchu zakładu pracy lub jego części wiąże się z wieloma zagrożeniami, wykraczającymi poza typowe dla tego rodzaju prac. Są one także spowodowane przebywaniem pracowników zatrudnionych przy innych pracach lub działaniu maszyn i urządzeń technicznych będących wyposażeniem zakładu, w którym realizowane są roboty budowlane. Zadaniem realizującego prace budowlane jest ich zaplanowanie i przygotowanie w sposób gwarantujący bezwypadkowość oraz zminimalizowanie ryzyka do akceptowalnego poziomu. Prace w czynnych zakładach lub jego częściach należą do szczególnie niebezpiecznych.

5.2. Roboty ziemne – wykonywanie wykopów o głębokości powyżej 1,5m przy posadowieniu budynku, uzbrojenia podziemnego, – prace te grożą nagłym zasypaniem oraz upadkiem do wykopu.

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót ziemnych:

- upadek pracownika lub osoby postronnej do wykopu (brak wyгородzenia wykopu balustradami; brak przykrycia wykopu),
- zasypanie pracownika w wykopie wąskoprzestrzennym (brak zabezpieczenia ścian wykopu przed obsunięciem się; obciążenie klina naturalnego odłamu gruntu urobkiem pochodzącym z wykopu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wyгородzenia strefy niebezpiecznej).
- roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót.

Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci, takich jak:

- elektroenergetyczne,
- gazowe,
- telekomunikacyjne,
- ciepłownicze,
- wodociągowe i kanalizacyjne,

powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości w jakiej mogą być one wykonywane od istniejącej sieci i sposobu wykonywania tych robót.

W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze.

W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach, należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i w nocy ustawić balustrady zaopatrzone w światło ostrzegawcze koloru czerwonego.

Poręcze balustrad powinny znajdować się na wysokości 1,10m nad terenem i w odległości nie mniejszej niż 1,0m od krawędzi wykopu.

Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych, bez rozparcia lub podparcia mogą być wykonywane tylko do głębokości 1,0m w gruntach zwartych, w przypadku gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu. Wykopy bez umocnień o głębokości większej niż 1,0m, lecz nie większej od 2,0m można wykonywać, jeżeli pozwalają na to wyniki badań gruntu i dokumentacja geologiczno – inżynierska.

Bezpieczne nachylenie ścian wykopów powinno być określone w dokumentacji projektowej wówczas, gdy:

- roboty ziemne wykonywane są w gruncie nawodnionym,
- teren przy skarpie wykopu ma być obciążony w pasie równym głębokości wykopu,
- grunt stanowią ropy skłonne do pęcznienia,
- wykopu dokonuje się na terenach osuwiskowych,
- głębokość wykopu wynosi więcej niż 4,0m.

Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż 1,0m od poziomu terenu, należy wykonać zejście (wejście) do wykopu.

Odległość pomiędzy zejściami (wejściami) do wykopu nie powinna przekraczać 20,0m.

Należy również ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane przez, co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub Życia ludzkiego. Dotyczy to prac wykonywanych w wykopach i wyrobiskach o głębokości większej od 2,0 m.

Składowanie urobku, materiałów i wyrobów jest zabronione:

- w odległości mniejszej niż 0,60m od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obudowane oraz jeżeli obciążenie urobku jest przewidziane w doborze obudowy,
- w strefie klina naturalnego odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane.

Ruch środków transportowych obok wykopów powinien odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu.

W czasie wykonywania robót ziemnych nie powinno dopuszczać się do tworzenia nawisów gruntu.

Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu a koparką, nawet w czasie postoju jest zabronione.

Zakładanie obudowy lub montaż rur w uprzednio wykonanym wykopie o ścianach pionowych i na głębokości powyżej 1,0m wymaga tymczasowego zabezpieczenia osób kłatkami osłonowymi lub obudową prefabrykowaną.

5.3. Prace budowlano-montażowe

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlano – montażowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak zabezpieczenia wykopu przygnięcie pracownika elementami prefabrykowanymi podczas wykonywania robót montażowych przy użyciu żurawia budowlanego lub podnośników (przebywanie pracownika w strefie zagrożenia, tj. W obszarze równym rzutowi przemieszczanego elementu, powiększonym z każdej strony o 6,0m)
- roboty prefabrykowanych elementów wielkowymiarowych mogą być wykonywane na podstawie projektu montażu oraz planu „bioz” przez pracowników zapoznanych z instrukcją organizacji montażu oraz rodzajem używanych maszyn i innych urządzeń technicznych.

Prowadzenie montażu z elementów wielkowymiarowych jest zabronione:

- przy prędkości wiatru powyżej 10 m/s,
- przy złej widoczności o zmierzchu, we mgle i w porze nocnej, jeżeli stanowiska pracy nie mają wymaganego przepisami odrębnego oświetlenia.

Odległość pomiędzy skrajnią podwozia lub platformy obrotowej żurawia a Zewnętrznymi częściami konstrukcji montowanego obiektu budowlanego powinna wynosić co najmniej 0,75 m.

Zabronione jest w szczególności:

- przechodzenia osób w czasie pracy żurawia pomiędzy obiektami budowlanymi a podwoziem żurawia lub wychylania się przez otwory w obiekcie budowlanym,
- składowanie materiałów i wyrobów pomiędzy skrajnią żurawia budowlanego lub pomiędzy torowiskiem żurawia a konstrukcją obiektu budowlanego lub jego tymczasowymi zabezpieczeniami.

Punkty świetlne przy stanowiskach montażowych powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały równomierne oświetlenie, bez ostrych cieni i oślnień osób.

Elementy prefabrykowane można zwolnić z podwieszenia po ich uprzednim zamocowaniu w miejscu wbudowania.

W czasie zakładania stężeń montażowych, wykonywania robót spawalniczych, odczepiania elementów prefabrykowanych z zawiesi i betonowania styków należy stosować wyłącznie pomosty montażowe lub drabiny

rozstawne.

W czasie montażu należy stosować podkładki pod liny zawiesi, zapobiegające przetarciu i załamaniu lin.

Podnoszenie i przemieszczanie na elementach prefabrykowanych osób, przedmiotów, materiałów lub wyrobów jest zabronione.

Osoby przebywające na stanowiskach pracy, znajdujące się na wysokości co najmniej 1,0 m od poziomu podłogi lub ziemi dna wykopu, powinny być zabezpieczone balustradą przed upadkiem z wysokości.

Zagrożenia wynikające z użycia drobnych narzędzi stacjonarnych:

(piła do cięcia drewna) i osobistych (szlifierki kątowe, palniki do cięcia, młot udarowy, młotki itp.) Jak również przebywanie w pobliżu czynnych urządzeń, stwarzają ryzyko wystąpienia urazów u pracowników na skutek np. nieprawidłowej obsługi, złego stanu technicznego w/w urządzeń i narzędzi

5.4. Roboty betonowe - roboty betonowe są przykładem ścisłego związku technologii wykonawstwa robót z bezpieczeństwem pracy. Roboty zbrojarskie i roboty ciesielskie powinny być wykonywane w warsztatach zaplecza lub bezpośrednio na terenie budowy pod wiatami.

W trakcie wykonywania tych robót należy zadbać o bezpieczeństwo wykonywanych konstrukcji i bezpieczeństwo pracy osób zatrudnionych przy układaniu i montażu zbrojenia, układaniu mieszanki betonowej oraz jej pielęgnacji w czasie twardnienia.

5.5. Roboty rozbiórkowe

Roboty rozbiórkowe powinny być wykonywane na podstawie dokumentacji projektowej. Teren, na którym prowadzone są roboty rozbiórkowe obiektu budowlanego, należy ogrodzić, i oznakować tablicami ostrzegawczymi.

Przed rozpoczęciem robót rozbiórkowych i należy obiekt odłączyć od sieci gazowej, ciepłej, elektroenergetycznej, teletechnicznej, wodociągowej i kanalizacyjnej.

W czasie prowadzenia robót rozbiórkowych przebywanie ludzi na niżej położonych kondygnacjach jest zabronione. Do usuwania gruzu w czasie robót rozbiórkowych należy stosować zsuwnice pochyłe lub rynny zsypowe. Rynny zsypowe powinny mieć zabezpieczenie przed wypadaniem gruzu. Przewracanie ścian wyburzanego komina lub innych części obiektu przez podkopywanie i podcinanie jest zabronione. W czasie wykonywania robót rozbiórkowych sposobami zmechanizowanymi wszystkie osoby i maszyny powinny znajdować się poza strefą niebezpieczną.

6. Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Do robót szczególnie niebezpiecznych zaliczają się roboty:

- których charakter, organizacja lub miejsce prowadzenia stwarza szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, a w szczególności upadku z wysokości
- przy prowadzeniu których występują działania substancji chemicznych lub czynników biologicznych zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu ludzi
- które wykonywane są w pobliżu przewodów energetycznych.

Nie wolno dopuścić do pracy pracownika nie posiadającego wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności do jej wykonania, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Pracodawca jest obowiązany zapewnić przeszkolenie pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przed dopuszczeniem go do pracy oraz prowadzenie okresowych szkoleń w tym zakresie. Szkolenia odbywają się w czasie pracy i na koszt pracodawcy. Szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy jest prowadzone jako szkolenie wstępne i szkolenie okresowe. Pracownicy odbyte szkolenia muszą potwierdzić własnoręcznym podpisem.

Szkolenie wstępne obejmuje: instruktaż ogólny, instruktaż stanowiskowy, szkolenie podstawowe. Odbycie przez pracownika instruktażu ogólnego oraz instruktażu stanowiskowego powinno być potwierdzone przez pracownika na piśmie i odnotowane w jego aktach osobowych. Szkolenie podstawowe powinno być zakończone egzaminem sprawdzającym.

Sprawą niezwykle ważną jest, aby wszystkie rodzaje szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracodawców i pracowników budowlanych realizowane były według programów dostosowanych pod względem formy i treści do poszczególnych rodzajów szkoleń, specyfiki zagrożeń i uciążliwości na określonym stanowisku czy grupie stanowisk.

Instruktaż stanowiskowy powinien zapoznać uczestników szkolenia z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku.

Pracownik zatrudniony na kilku stanowiskach pracy powinien przejść instruktaż stanowiskowy obowiązujący na każdym z tych stanowisk.

Czas trwania instruktażu stanowiskowego powinien być uzależniony od przygotowania zawodowego pracownika, dotychczasowego stażu pracy oraz rodzaju pracy i zagrożeń występujących na stanowisku pracy, na którym pracownik ma być zatrudniony.

Instruktaż stanowiskowy przeprowadza osoba kierująca pracownikami, wyznaczona przez pracodawcę, posiadająca odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe oraz przeszkolona w zakresie metod prowadzenia instruktażu.

Szkolenie podstawowe powinno zapewnić pracownikom wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania lub organizowania pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wszystkie prace powinny być prowadzone zgodnie z „instrukcją bezpiecznego wykonywania robót budowlanych” o której mowa w rozporządzeniu z 6 lutego 2003r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.

6.1. Przed przystąpieniem do pracy pracownicy powinni być:

- poinformowani o przydzielonych im obowiązkach
- zapoznani z budową
- zapoznani z programem robót budowlanych i przepisami BHP obowiązującymi przy prowadzeniu robót przez osoby mające odpowiednie przygotowanie merytoryczne i kwalifikacje formalne, pracownicy odbyte szkolenia muszą potwierdzić własnoręcznym podpisem
- zapoznani z zasadami stosowania środków ochrony w tym pasów ochronnych barierek i linek zabezpieczających
- zapoznani z rodzajami warunków atmosferycznych przy których roboty należy przerwać
- zapoznani z dokumentacją techniczno-ruchową zastosowanych rusztowań wraz z zasadami kontrolowania ich stanu i dopuszczalnym obciążeniem pomostów
- pouczeni o występujących zagrożeniach zdrowia i życia przy wykonywaniu poleconej pracy
- przeszkoleni przez kierownika budowy w zakresie szkoleń stanowiskowych

6.2. określenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia:

- Jeżeli wykonana praca stwarza zagrożenie życia lub zdrowia należy bezwzględnie przerwać wykonywanie danej czynności w celu usunięcia zagrożenia. Jeżeli usunięcie zagrożenia nie jest możliwe należy zgłosić problem przełożonemu w celu zmiany sposobu wykonania danej czynności.
- W przypadku zauważenia wykonania przez innego z pracowników prac stwarzających zagrożenie pracownik, który zauważył zagrożenie jest obowiązany zgłosić to osobie sprawującej nadzór na budowie.
- Należy używać narzędzi, maszyn i urządzeń jedynie zgodnie z ich przeznaczeniem i instrukcją użytkową. Zabrania się używania maszyn i urządzeń, które wykazują cechy nie spełniania wymagań bezpieczeństwa (np. przetarty kabel, zepsuty wyłącznik , brak osłony itp.). O uszkodzeniach należy poinformować osobę sprawującą bezpośredni nadzór nad wykonywanymi pracami w celu usunięcia uszkodzeń lub wymiany urządzenia.
- Używanie narzędzi i urządzeń wymagających specjalnych kwalifikacji dopuszczane jest jedynie przez osoby posiadające odpowiednie przeszkolenie zgodnie z przepisami o szkoleniu pracowników.

6.3. stosowanie przez pracowników środków ochrony indywidualnej, zabezpieczających przed skutkami zagrożenia. Pracownicy są obowiązani do stosowania środków ochrony indywidualnej zgodnie z ich przeznaczeniem i stosowanie do wykonywanej czynności, a w szczególności:

- ubrania ochronnego – do wszystkich wykonywanych prac
- kamizelek ostrzegawczych
- rękawic ochronnych właściwe niebezpieczeństwu jakie może grozić pracownikowi - do wszystkich wykonywanych prac
- kasku ochronnego spełniającego polskie normy do wszystkich wykonywanych prac. Kask powinien być opisany imieniem i nazwiskiem osoby której został wydany. Kask powinien być zaopatrzony w pasek pod brodą. Spawacze powinni być wyposażeni w specjalnie dostosowany kask z elementem ruchomym, chroniącym twarz – chyba, że zostaną oni zaopatrzeni w inną formę ochrony przed spadającymi przedmiotami
- gogli ochronnych z elementami bocznymi – do wszystkich wykonywanych prac
- obuwiu ochronnych ze stalowymi noskami i ochronnymi podeszwami, zgodnie z polskimi normami
- W przypadku prowadzenia specjalistycznych prac budowlanych – rozbiórkowych należy pracowników wyposażać:
 - Pasy ochronne, kompletny zestaw wyposażony w ściągacz linowy, zgodny z polskimi normami. Nie wolno korzystać z innych pasów ochronnych niż te opisane. Tam gdzie dozwolone jest stosowanie lin

ochronnych, powinny one być ze stali, przetestowane pod względem wytrzymałości i zatwierdzone pieczęcią z informacją o dopuszczalnym obciążeniu.

- ochrona słuchu zgodna z polskimi normami
- ochrona systemu oddechowego – zgodna z polskimi normami i stopniem zagrożenia. Szczególną ochroną należy objąć osoby pracujące przy spawaniu bądź też przy maszynach tnących.
- Minimalnym zabezpieczeniem dla pracowników powinna być dbałość o to by odzież i sprzęt ochronny były sprawne i bezpieczne.
- Pracownikom nie wolno pracować w krótkich spodniach i z odkrytą głową.

6.4. zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez wyznaczone w tym celu osoby:

- ustalenie w formie wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- zapewnienie bezpośredniego nadzoru nad pracami przez osoby kierujące,
- wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych bez bezpośredniego nadzoru przez osobę do tego wyznaczoną jest niedopuszczalne,
- zapewnienie odpowiednich środków zabezpieczających odpowiednio do rodzaju wykonywanej czynności,
- instruktaż pracowników obejmujący w szczególności: imienny podział pracy, ustalenie kolejności wykonywania zadań, ustalenie wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu poszczególnych czynności. W miejscach szczególnie niebezpiecznych w strefie prowadzonych robót drogowych umieszczone będą znaki informujące o rodzaju zagrożenia
- Prace przy urządzeniach elektrycznych, urządzeniach, maszynach mogą wykonywać jedynie pracownicy posiadający odpowiednią grupę kwalifikacyjną.
- Wszystkie prace powinny być prowadzone zgodnie z „instrukcją bezpiecznego wykonywania robót budowlanych” o której mowa w rozporządzeniu z 6 lutego 2003r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.

7. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń

W celu zapewnienia należytego poziomu bezpieczeństwa w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia i ich sąsiedztwie, Kierownik Budowy powinien:

- Wdrożyć Plan BiOZ oraz procedury BHP na terenie prowadzonych prac rozbiórkowych i budowlano-montażowych.
- Upewnić się, że prace wykonywane są w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracowników na budowie. Zaplanować pracę tak, aby firmy wykonawcze – brygady robocze miały czas na wykonanie swoich prac z zachowaniem bezpieczeństwa pracy. Sytuacje, w których prace jednego z wykonawców stwarzają zagrożenie dla pozostałych muszą być eliminowane, np. poprzez opracowanie harmonogramu prac.
- Upewnić się, że dla każdego rodzaju pracy opracowany zostały szacunek ryzyka i metody bezpiecznego wykonania pracy oraz że prowadzony jest stały nadzór tych prac na budowie.
- Nadzorować, czy tylko upoważnione osoby mają dostęp do miejsc, gdzie prowadzone są prace i czy wszystkie osoby przebywające na budowie posiadają strój ochronny stosowny do wykonywanej pracy i związanymi z nią zagrożeniami.
- Prowadzić listę osób, które uczestniczyły w szkoleniu bhp wraz z datą szkolenia. Zadbać o to, aby każdy wchodzący na teren budowy był informowany o zagrożeniach typowych dla tego rodzaju miejsca. Te informacje zostaną przekazane podczas szkolenia bhp, które powinien przejść każdy pracownik przed przystąpieniem do pracy na budowie jak również, w razie potrzeby, podczas rutynowych codziennych lub cotygodniowych spotkań. Kontrolę wszystkich miejsc pracy na terenie budowy pod względem bezpieczeństwa na bieżąco i podejmowanie akcji tam, gdzie istnieje zagrożenie bezpieczeństwa pracowników, aby zapewnić wszystkim pracownikom bezpieczeństwo pracy oraz bezpieczny dostęp do niej.
- Prowadzić zapis wszystkich poważnych sytuacji, w których naruszone zostało bezpieczeństwo oraz zadbać o to, by stały się one przedmiotem dyskusji i ujęte zostały w protokole z roboczego spotkania.
- Dopilnować, aby rusztowania były wznoszone, modyfikowane, i zdejmowane przez wykwalifikowane osoby. Należy prowadzić kontrolę wszystkich rusztowań, co do ich zgodności z Przepisami Bezpieczeństwa Budowy a protokoły z tych kontroli przechowywać na budowie.
- Wdrażać procedury Pozwolenia na Rozbiórkę podczas wszystkich prac rozbiórkowych.

- Zapewnić ogrodzenie i oznaczenie terenu prowadzonych robót budowlanych rozbiórkowych zgodnie harmonogramem robót rozbiórkowych i przepisami BHP.
- Miejsce prowadzenia robót ogrodzić i wyznaczyć strefy niebezpieczne.
- Teren oznakować stosownymi znakami drogowymi dla pojazdów i informacyjnymi dla pieszych.
- Upewnić się, że wszystkie instalacje technologiczne i energetyczne znajdujące się w strefie niebezpiecznej zostały wyłączyć i odpowiednio zabezpieczyć ,
- Przejścia i przejazdy powinny być oznakowane znakami ostrzegawczymi,
- Wszystkie przejścia i przejazdy pozostające w zasięgu prowadzonych robót powinny być zabezpieczone lub zamknięte. Należy wytyczyć i oznaczyć drogi okrężne –obejścia
- Roboty elektryczne mogą wykonywać pracownicy posiadający ważne uprawnienia energetyczne.

Środki ochrony indywidualnej przy obchodzeniu się z chemikaliami.

- Nosić ubranie ochronne. Zabrudzoną, nasączoną odzież natychmiast zdjąć. Myć ręce przed przerwą na posiłek i końcem pracy. Unikać bezpośredniej i pośredniej styczności chemikaliów z oczami i skórą.
- Rękawice ługoodporne okulary ochronne, szczelnie zamknięte. Odzież ochronna ługoodporna.

Zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

- W biurze budowy musi być zainstalowany telefon. Na widocznym miejscu należy umieścić numery telefonów Policji, Straży Pożarnej, Pogotowia Ratunkowego, Pogotowia Energetycznego, Pogotowia Gazowego, Pogotowia Wodociągów. Drobne skaleczenia zostaną opatrzone przy pomocy medykamentów z podręcznej apteczki, znajdującej się na budowie.

Kontakt z substancjami drażniącymi, żrącymi

- Udzielenie pierwszej pomocy zależy od rodzaju środka/preparatu chemicznego, substancji lub mieszaniny niebezpiecznej jaki doprowadził do zagrożenia. Sposoby udzielania pierwszej pomocy opisane są w kartach charakterystyk, z którymi pracownicy są zapoznani, a w razie obawy czy postępowanie jest właściwe należy wezwać Pogotowie Ratunkowe.
- Każdy zaistniały wypadek zgłosić przełożonemu, a w razie zaistnienia wypadku przy pracy pozostawić stanowisko pracy w takim stanie, w jakim nastąpił wypadek, do czasu przybycia zespołu powypadkowego.
- W przypadku zaistnienia wypadku:
 - o udzielić poszkodowanemu pierwszej pomocy,
 - o w razie potrzeby wezwać pomoc lekarską,
 - o powiadomić przełożonych.

Sposób przechowywania i przemieszczania materiałów, wyrobów substancji oraz preparatów niebezpiecznych na terenie budowy

- Przewiduje się przechowywanie na placu budowy materiałów do bieżącego zużycia i montażu. Większe ilości niezbędnych materiałów powinny być przechowywane w bazie Wykonawcy poza placem budowy, w warunkach jak niżej.
- Materiały, które nie ulegają uszkodzeniu pod wpływem działania czynników atmosferycznych, takie jak piasek, żwir, wyroby betonowe i żelbetowe, stal zbrojeniowa dużych średnic itp. mogą być przechowywane na wolnym powietrzu, na utwardzonym podłożu.
- Materiały sypkie układane w pryzmach mają obrzeża ograniczone ściankami z desek, przymocowanych do słupków wbitych w grunt.
- Materiały ulegające niszczeniu pod wpływem bezpośredniego działania deszczu i słońca, jak stal zbrojeniowa, drewno, pustaki ceramiczne itp. powinny być przechowywane pod zadaszeniem.
- Prefabrykaty żelbetowe magazynowane powinny być w bezpośrednim sąsiedztwie budynku, w zasięgu żurawia.
- Stal profilowaną, posegregowaną według rodzaju, profilu i wymiarów, należy układać w stosach na drewnianych lub betonowych podkładach (ewentualnie stojakach).
- W przypadku przechowywania materiałów poza placem budowy należy przyjąć opracowane logistycznie rozwiązanie tzw. montażu z kół.
- Materiały niebezpieczne przechowywać w magazynie wykonawcy poza terenem budowy, zgodnie z kartami charakterystyki preparatów niebezpiecznych. Dostarczanie na plac budowy w ilościach do bieżącego użycia.

Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska:

- Substancje drażniące
 - o Środki ochrony środowiska nie są konieczne. Zdjąć mechanicznie.
- Substancje żrące

- Środki ochrony środowiska : zapobiec przeniknięciu do kanalizacji, rowów i piwnic. Rozcieńczyć dużą ilością wody. Zebrać za pomocą materiału wiążącego ciecz (piasek, ziemia okrzemkowa, materiał wiążący kwasy, materiał wiążący uniwersalny, trociny). Zastosować środek neutralizujący.

Ochrona przeciwpożarowa.

- W kontenerach dla pracowników oraz na poszczególnych poziomach, ustawić przenośny sprzęt ochrony przeciwpożarowej - gaśnice i koce azbestowe.
- Na terenie otwartym należy zorganizować stanowisko p.poż. : skrzynka z piaskiem, wiadra, bosaki i łopaty, pojemniki na wodę, gaśnica i koce azbestowe
- W przypadku powstania pożaru należy:
 - ostrzec osoby znajdujące się w obrębie zagrożenia,
 - w razie potrzeby wyłączyć zasilanie w energię elektryczną,
 - równocześnie:
 - podjąć decyzję o ewakuacji ludzi,
 - zaalarmować straż pożarną,
 - powiadomić przełożonych o pożarze,
 - w razie potrzeby przystąpić do prowadzenia akcji gaśniczej za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego.

Przed rozpoczęciem robót kierownik budowy powinien sporządzić plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zwany „Planem BIOZ” zgodnie z Rozporządzeniem ministra Infrastruktury z dn. 23 czerwca 2003r (Dz.U.z 2003r nr 120 poz.1126).

8. Miejsce przechowywania dokumentacji budowy oraz dokumentów niezbędnych do prawidłowej eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych

Dokumenty sprzętu technicznego, dokumentacja projektowa i uprawnienia osób pełniących funkcje techniczne na budowie znajdują się w biurze budowy. Dokumenty pracowników posiadają oni sami i nadzór na budowie, w tym stosowne uprawnienia do wykonywania robót elektrycznych i pracy na wysokości.

mgr inż. arch. Irena Kuznowicz-Bil
485/87/Pw
uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej
do projektowania bez ograniczeń